

NR. 4 – DECEMBER 2005

LegePladsen

Legepladser på Færøerne

Nyt koncept for legepladser

Østerhøj på børnenes præmisser

LEGEPLADSEN

ISSN 0907-9424

Udgives af
Dansk Legeplads Selskab
Nr. 4 – december 2005

Tidsskriftet udkommer 4 gange årligt. Tidsskriftet sendes til medlemmer af Dansk Legeplads Selskab og abonnenter. Oplag: 600

REDAKTION

Benny Schytte (ansv.h.), Lissen Jacobsen, Helle Nebelong, Ida Vestergaard

REDAKTIONENS ADRESSE

Dansk Legeplads Selskab
Klerkegade 10 B,
1308 København K
Tlf 20 20 63 70
legepladsen@mail.dk
www.dansklegepladsselskab.dk

LAYOUT

Karen Hedegaard

TRYK

Kailow Graphic

ABONNEMENT

Pris 200 kr. pr. årgang
Abonnement kan tegnes hos
Dansk Legeplads Selskab

DEADLINE

Artikler, annoncer o.lign. skal
være redaktionen i hænde senest
1. februar 2006.

FORSIDEFOTO

Helle Nebelong

WEBMASTER

Martin Nebelong Henningsen,
www.martinity.com

ANNONCEEKSPEDITION

Dansk Legeplads Selskab
Tlf. 45 88 42 29
E-mail: lissenhere@post.tele.dk

Kopiering og citater kun tilladt med kildeangivelse. Artikler må kun bruges andre steder med tilladelse fra skribenten. Synspunkter, der fremføres i artiklerne, er skribentens og deles ikke nødvendigvis af redaktionen eller DLS.

Leder

Når du ser et stjernes kud...

Foto: Scanpix/RuneFeldt-Rasmussen

■ Den velkendte melodi klinger med mellemrum ud af radio og TV i ugerne op til jul. Den er komponeret af Leigh Harline til Walt Disney's tegnefilm Pinocchio fra 1940, og jeg bliver lige rørt over den hver gang.

Der er en magi i sangen, som handler om muligheden for at få sit ønske opfyldt. Muligheden opstår i det splitskekund, man ser et stjernes kud fare hen over himlen. Og når blot man af hele sit hjerte tror, så vil ens ønske gå i opfyldelse.

Når jeg hører sangen, er det ikke Pinocchio og ønskefeen, jeg ser for mig, selvom filmen og hele dens persongalleri gjorde stort indtryk på mig som barn. Jeg ser et andet motiv, som vist nok også delvis stammer fra filmen: åbne vinduer med vuer over sne-dækkede landskaber under frostklare nattehimmel, hvor muligheden for at se et stjernes kud er tilstede.

■ Artiklen på side 8-9 fortæller om børnene fra Østerhøjsskolen i Måløv, der brændende ønskede sig en ny legeplads i stedet for den gamle nedslidte. De kæmpede i lang tid for at få ønsket opfyldt. Energien og den vedholdenhed de lagde for dagen var med til at åbne mulighedernes døre og vinduer til beslutningslandskaber, hvor alt med ét lykkedes: borgmesteren lyttede til dem, lokalavisen skrev om dem, forældre og lærere hørte på dem. Der var tegn i sol, måne og stjerner på, at børnenes ildkamp ville lykkes. Men de var også heldige. Deres ønske faldt på et tidspunkt, hvor der var en 'beslutningsanledning': skole-inspektøren var netop i gang med et kursusforløb og involveret i et projekt om inddragelse

af børn i beslutningsprocesser. Og hvad var da mere oplagt end at koble elevernes brændende ønske sammen med inspektørens beslutningskompetence, så teorierne fra inspektørens projekt kunne omsættes til praksis på hendes egen skole! Eksemplet her på meningsfulde sammenfald – synkronicitet, som det hedder med et fint ord – af to tilsyneladende tilfældigheder har et skær af eventyr over sig. "Hvor svært kan det være?" siger vi, når ting lige pludselig flasker sig for en. Men det handler ofte om at tro, håbe og brænde for en sag. En cocktail mixed af disse tre ingredienser, kan sparke døre op ind til beslutningsrum.

■ Julen er en oplagt anledning til at reflektere i. Jeg vil derfor opfordre til at lade de inderste ønsker flyve ud i den frostklare nat og ønsker alle tak for et dejligt år i Dansk Legeplads Selskabs regi og på gensyn i 2006.

Helle Nebelong, formand for Dansk Legeplads Selskab

■ Lyt til stjernes kudssangen på <http://www.epdip.com/compsbo.php?id=559>

Varme hunde i Bjørns have

– eller 'hot dogs' – som betonfigurerne med indlagt varme og lysende øjne, bliver kaldt i daglig tale! De er lavet af en svensk kunstner, Torbjörn Berg, og står på en legeplads centralt i Stockholm. De små 'hot dogs' er ikke mindst populære i vinterhalvåret, hvor man kan få varmen ved at sidde på dem!

Program for renovering af Bjørns Trädgård:
http://www.stockholm.se/files/37500-37599/file_37565.pdf

Idrætspris til "Legepladsen"s redaktør

Den 30. november modtog Benny Schytte "Peter Sabroe Prisen" for sit mangeårige arbejde med pædagogisk idræt. Det skete i forbindelse med idrætskonferencen "Børns kropskultur" på Jydsk Pædagog-Seminarium.

Af Lissen Jacobsen

Peter Sabroe Seminariet indstiftede i 2002 Peter Sabroe prisen vedrørende pædagogisk idræt for at hædre pædagoger eller projekter, der arbejder i dette felt. Prisen består af en fodbold, der rejste verden rundt op til VM i Korea i 2002. På vejen blev den signeret af en lang række store fodboldspillere, bl.a. Michael Laudrup, Pelé, Butrageño, Raoul, Brian Laudrup og Morten Olsen. Bolden er en vandrepokal, som vil trille hen til andre prisvindere i de kommende år.

Udover æren og bolden får prisvinderen en check på 5.000 kr. fra sportsfirmaet Tress til køb af idrætsudstyr og en check på 10.000 kr. fra Peter Sabroe Seminariet. De 5.000 kroner har Benny Schytte givet til et projekt på Vesterbro, hvor Studenter Settlementets Boldklub (SSB) skal rundt i lokalområdet på to Christiania-cykler fyldt med idrætsudstyr for på den måde at inspirere børn og fortælle dem om alle de lokale idræts tilbud.

Dommerkomiteens valg af kultursociolog og tidligere formand for Dansk Legeplads Selskab Benny Schytte skyldes hans lange, seje træk i arbejdet med pædagogisk idræt og uderummets betydning for børns og unges bevægelsesudvikling. Komiteen sagde bl.a.:

– Han fortjener den landsdækkende pris for den måde, hvorpå han arbejder og forstår, hvordan de rigtige rum og rammer understøtter børn og unges fysiske udvikling. Benny Schytte har i mange år været fyrtårn for udbredelsen af viden om og forståelse for tilpassede bevægelses- og idrætsaktiviteter

Benny Schytte modtager prisen af Peter Friese, Peter Sabroe Seminariet.

for mennesker – både med og uden særlige pædagogiske behov – og han har forstået idrættens fantastiske muligheder. Disse værdier har han hentet ind i det pædagogiske arbejde, og han har skabt nye og spændende udfordringer inden for idrætskulturen og dens rum og rammer både indendørs og udendørs".

Pædagogisk idræt

Bolden er meget velvalgt, for Benny har spillet fodbold, siden han debuterede som 10-årig i Boldklubben FREM. Han er født, opvokset og bor stadig på Vesterbro. Som leder og træner i Studenter Settlementets Boldklub på Vesterbro fra 1972–82 introducerede han bl.a. "de små enheders princip", hvor målet var et opgør med idrættens inddeling, underdeling og sønderdeling og en fremme af idrættens sociale muligheder.

Benny modtog i 1981 idrættens PH-pris "Gerlevprisen" fra Gerlev Idræthøjskole for bl.a. sit idrætsarbejde på Vesterbro. Samme år begyndte han at tilrettelægge og undervise på BUPLs første kurser om børn og idræt, og det

Foto: Hanne Værum

blev startskuddet til det, som i dag går under betegnelsen "pædagogisk idræt". De følgende år blev der i BUPL-regi både på lands- og kommunalplan afholdt kurser om børn og idræt med Benny (og Ed Epstein) som undervisere. For at sætte yderligere fokus på idrætspædagogikken samlede han en gruppe pædagoger med interesse for idræt, der i 1984 udgav bogen "TAGFAT – om idræt i det pædagogiske arbejde", og i 1985 stiftedes foreningen "TAGFAT – foreningen for

idræt på dag- og døgninstitutionsområdet" stiftet. Foreningen udgav tidsskriftet TAGFAT med Benny Schytte som redaktør.

Legepladser i centrum

Fra starten af 1990erne kom de fysiske rammer for leg og idræt mere og mere i centrum for hans arbejde med bl.a. kurser og foredrag om legepladser, og i 1994 blev han formand for Dansk Legeplads Selskab og redaktør af nærværende tidsskrift – redaktør er han stadig. Samme år afsluttede han universitetsstudiet med specialet "En beskrivelse og analyse af den danske legepladsbevægelse".

Siden 2001 har Benny været tilknyttet Statens Byggeforskningsinstitut (SBI), og var i 2003 medforfatter til bøgerne "Gode udearealer på nordiske skoler" og "Leg og læring ude". I 2004 udgav han bogen "En idrætslegeplads skal ligge i vejen" i Lokale og Anlægsfondens skriferække. Hans seneste publikation er "Vollsmoseparken – forslag til nye tiltag", Park og Vejafdelingen, Odense kommune, 2005.

Naturen som med- og m

– en rejseskildring fra et besøg på Færøerne

Af Benny Schytte

Et stort ønske var ved at gå i opfyldelse, da flyet fra København til Thorshavn, som er konstrueret til al slags vejr og til en lille landingsbane tæt på klipperne, fløj lavt ind igennem de stejle, grøntklædte klipper. Om få minutter ville flyet lande på Færøerne med mig som passager. Det havde jeg glædet mig meget til.

Anledningen til mit besøg var, at jeg var blevet bedt om at afholde nogle temadage for færøske pædagoger, skolelærere, arkitekter, planlæggere mv. om legepladser og skolegårde. Da jeg fik henvendelsen, var jeg fast besluttet på at bruge nogle dage både før og efter afholdelsen af temadagene. Dels ville jeg gerne have et indtryk af færøske legepladser og skolegårde, inden jeg holdt mine forelæsninger, og dels ville jeg gerne opleve Færøerne som land. Det blev dog kun Thorshavn og omegn i denne omgang.

For flere år siden havde jeg på en nordisk skolegårdskonference i Stockholm mødt den færøske landskabsarkitekt Michael Jacobæus, som i mange år, og i både kommunalt og privat regi, har været involveret i renovering og indretning af legepladser og skole-

Foto: Benny Schytte

gårde på Færøerne. Michael er dansker, færøsk gift og var min vært hele ugen.

De to første dage tog vi rundt og kiggede på legepladser, skolegårde og byparker i Thorshavn. Det mest spændende på disse ture var den meget smukke og interessante bypark (plantage), som ligger tæt på William Heinesens hjem, og hvor Heinesen-monumentet “drømme- og elverpigen Tarira”, skabt af billedhuggeren Hans Pauli Olsens, er placeret. Legepladserne og skolegårdene lignede på mange måder dem, man ser i Danmark. De fleste meget nedslidte, men også nogle med nye tiltag og attraktive uderum.

Himlen i bevægelse

Inden afrejsen havde jeg foretaget en del research om legepladser og skolegårde på Færøerne ved dels at tale med nogle pædagoger, som havde arbejdet deroppe, og dels med Michael Jacobæus om særlige problemstillinger i

forhold til udelivet og legepladsindretning på Færøerne. Og som alle ved, så er det jo ikke ligefrem “godt udevejr”, der præger Færøerne. Det vil nok være mere rigtigt at betegne vejret som meget skiftende, lunefuldt og varieret.

I den uge jeg opholdt mig på Færøerne, oplevede jeg al slags vejr bortset fra sne og kuldegrader. Det helt specielle ved vejret er, at det skifter ikke kun meget hurtigt, men ekstremt hurtigt. Det tydeligste tegn på det er himlen, som er i ustandselig bevægelse. Den er altid utrolig smuk med et fantastisk lys og med skyer i alle mulige formationer og størrelser. Noget jeg kendte fra færøske malerier, men som virker helt anderledes, når man i bogstaveligste forstand står midt i det.

Ofte taler man om – og det gør færingerne også selv – at det ikke er særligt godt vejr på Færøerne, fordi det ofte blæser, regner og ikke bliver særligt varmt. Men betyder det så, at færingerne er mindre ude set i forhold til f.eks. danskere, eller har de i daginstitutionerne og skolerne taget højde for vejret og indrettet uderummene med ly og læ? Og hvad med det særlige færøske landskab med mange terrænformationer, var det tænkt ind i indretning af udearealerne? Det var nogle af de spørgsmål, jeg var optaget af, da jeg de første dage var rundt for at se på legepladser og skolegårde.

Som i Danmark

Det jeg så og oplevede var, at skolernes og børnehavernes udearealer med meget få undtagelser ser ud og bliver brugt som i Danmark. Udelivet og indretning af udearealerne er ikke særlig højt prioriteret. En særlig færøsk problemstilling i forhold til udearealernes indretning er, om man skal bruge store økonomiske ressourcer på at fjerne det naturligt forekommende, kuperede terræn for at skabe flade, asfalterede arealer til legeredskaber og boldspil, eller om man skal udnytte det eksisterende

Små notitser fra den store verden

■ Har du været ude i den STORE verden og set noget, som kan være af interesse for Legepladsens læsere? Så send gerne et foto og en lille notits om, hvor billedet er fra, og hvad du mener gør det interessant at dele med andre i dette forum.

odspiller

Foto: Benny Schytte

terræn på en kreativ måde.

Selv om man kunne se enkelte eksempler på en god udnyttelse af terrænet, så var det overvejende indtryk, at man de fleste steder har valgt at skabe flade, asfalterede områder og nye kunstgræsbaner. Særlige hensyn til vejrliget er der ikke tale om. Forbløffende få steder har indrettet overdækninger eller afskærmninger, der kan fremme et rigere og mere varieret udeliv.

På en måde er forholdene på Færøerne meget lig de danske, også i forhold til at både pædagoger og lærere gerne ser, at udearealerne i langt højere grad indgår som en pædagogisk ressource. Om mine oplæg med mange eksempler på varierede udemiljøer, herunder overdækninger, afskærmninger og udnyttelse af terrænet samt ideer til aktiviteter i udemiljøet, vil inspirere og fremme en sådan udvikling må tiden vise.

Børn og vejr

En tanke, som slog mig under mit besøg på Færøerne var, hvad vejret bety-

der for børn. Som voksne er vi meget fokuseret på vejret i forhold til udelivet og forsøger på alle måder at skærme af for vind og vejr, fordi vi mener, at det vil betyde et rigere udeliv. Men spørgsmålet er, om det egentlig kun handler om, at vi som voksne så får mere lyst til at være ude.

Flere gange under mit besøg oplevede jeg børn, som legede udenfor i det mest regnfulde og blæsende vejr. Det virkede, som om de overhovedet ikke lagde mærke til vejret. De legede, som børn nu leger, og det kunne for så

vidt lige så godt have foregået i strålende solskin. Man kan sige, at dårligt vejr forudsætter, at børnene har hensigtsmæssigt tøj på, men i nogle tilfælde så jeg større børn, som opholdt sig udenfor med en beklædning, som efter en del voksnes mening uden tvivl ville føre til en akut lungebetændelse.

Naturen som kulisse

Jeg vil slutte denne lille rejsekildring fra Færøerne med en oplevelse, jeg havde den sidste dag, hvor jeg på egen hånd ville opleve den tidligere omtalte bypark i Thorshavn.

Mens jeg gik i parken, i øvrigt i det mest pragtfulde sommervejr, så jeg pludselig en gruppe børnehaverbørn lege i åen, som løb igennem parken. Det var den lokale børnehave, der var på udflugt. De brugte parken meget, og der var på et tidspunkt opstået en sjov tradition på et kuperet område med mange store sten. Når børnene skulle spise deres madpakker, satte de sig hver for sig i deres hus, dvs. på eller ved deres udvalgte sten. Tit besøgte børnene hinanden og spiste mad sammen. Men med udgangspunkt i deres "huse" opstod der efter den velfortjente frokost hver gang mange forskellige rollelege med naturen som spændende og udfordrende kulisse.

Denne tradition foregår hele året rundt – uanset vejret!

Foto: Benny Schytte

At lege er kunst

...og kunst kan man godt hoppe rundt i

Af Lotte Birkmose,
praktikant hos Playscapes Denmark

På Østervangsskolen i Randers består skolegården af asfalterede boldbaner og en stor skulptur. Det lyder måske ikke hyggeligt, men faktisk er både børnene og de voksne utroligt glade for deres nye legeplads. Den er nemlig et stort sammenhængende område lavet i græs, sand, beton og træ, som blander sig med hinanden i organiske former. Kun klatrestativet og gyngestativerne har rette linier.

Midt på græsplænen ligger en skulptur, der er ti meter lang og fire meter bred med en ubestemmelig form. Den er lavet i finpudset beton, og børnene elsker at hoppe, løbe, lege og sidde på den. Der er også en sandkasse øverst i et betonplateau bygget op i

forskellige niveauer, som flyder ovenpå hinanden som bølger. Derudover består pladsen af sand- og græsplateauer i forskellige niveauer, kantet med lodretstående bjælker i hårdt træ.

En anden slags plads

Det ser meget anderledes ud. Måske fordi der ligger anderledes tanker bag. Pladsen er udarbejdet af billedkunstneren Charlotte Prang, som sammen med sin mand Per Stokbro har startet firmaet Playscapes Denmark.

Charlotte udformer pladserne på samme måde, som hun laver malerier eller skulpturer. Der skal være spænding, ligevægt og harmoni mellem alle elementerne i værket. På den måde bliver det både smukt og behageligt at se på, selvom det ikke forestiller noget bestemt, vi kender:

– Vi mennesker er indrettet sådan, at vi slet ikke kan lade være med at lege. Hvis vi skaber områder, der indbyder til alle mulige forskellige aktiviteter, og hvor legeaktiviteten ikke er kendt på forhånd, så skaber vi gode legepladser.

Skoleleder på Østervangsskolen, Karen Marie Schytter kan se, at pladsen er populær hos børnene, og hendes forklaring lyder:

– Jeg tror, at børnene ligesom vi voksne har det godt i smukke og harmoniske omgivelser. Det er, som om deres hjerne reagerer på de rum, de befinder sig i, og de bliver ved med at finde nye legemuligheder, hvor de selv former rammerne.

Frirum for fantasien

Playscapes udvikler pladser og redska-

ber, der i deres udtryk er åbne og giver fantasien frit spil.

– Børn har så meget fantasi, og de elsker at finde på hele tiden. Alle taler meget om, at fremtidens mennesker skal være skabende og kreative, og jeg tror på, at vi skal give børnene de bedste betingelser for at holde liv i legesansen for at kunne finde på noget nyt hver dag, siger Charlotte Prang.

Betonskulpturen på Østervangsskolen er meget populær hos både små og store børn.

– Det ene øjeblik er den en stor hval, det næste et bjerg der skal bestiges eller måske bare en stor tumleplads. Eller et sted hvor de store sidder og spiser deres mad. Samtidig kan den holde til, at de unge, som måske ikke er inviteret, kommer om aftenen og bruger den til at køre på med deres knallerter, siger Karen Marie Schytter med et glimt i øjet.

Til både stille og vilde børn

Playscapes skaber unikke legeområder. De tager udgangspunkt i det sted, hvor pladsen skal ligge og arbejder med det som et samlet område. På Østervangsskolen var det derfor vigtigt, at pladsen kunne binde bygningerne og skolegården sammen og skabe rumlig harmoni. Siden åbningen i august 2005 har Karen Marie Schytter og hendes ansatte lagt mærke til, at pladsen virker som samlingspunkt.

– Legene foregår mere på tværs af aldersgrupperne og også på tværs af børnenes sociale kompetencer. Der foregår mange forskellige aktiviteter samtidig, fordi området ikke indbyder til et fastlåst legemønster, og børnenes lege breder sig også ud over de andre områder i skolegården. Det betyder indirekte, at området gør nabopladsen mere brugbar.

Charlotte Prang og Per Stokbro er meget glade for resultatet. For dem skal legepladser være åndehuller i en travl hverdag. De skal være rekreative områder for både de stille og de vilde børn, så de kan lege samme sted uden

at komme i konflikt med hinanden. Og de skal også være behagelige opholdssteder for de voksne.

Idéen bag Playscapes

For nogle år siden fik Charlotte Prang og Per Stokbro idéen om, at det kunne være spændende at lave kunst, som børn kan bevæge sig rundt i. De begyndte at arbejde sammen om idéen med hver deres indgangsvinkel. Charlotte har arbejdet som kunstner og undervist både børn og voksne i billedkunst i mange år. Per er først uddannet murer, siden skolelærer og har haft eget murerfirma i mange år. Charlotte bruger sin viden fra sit arbejde med skulpturer og malerier, og Per er håndværkeren, der sørger for, at idéerne bliver til virkelighed.

– På Østervangsskolen fik vi en del uventet hjælp, fordi alle de børn, der ville være med, fik lov at hjælpe til. Vi havde jo skovle og andre spændende ting med, siger Per Stokbro.

Playscapes har indtil videre lavet en lille plads på et ældrecenter i Kolding, legepladsen på Østervangsskolen i Randers og er i gang med at lægge sidste hånd på Møllevangsskolen i Århus,

hvor leg, ophold og kunst smelter sammen i et parkområde.

PlayWave

Playscapes har udviklet et nyt multielement, PlayWave, til legepladser, park- og idrætsanlæg. PlayWave er en fire meter lang bølgeformet skulptur i glat indfarvet beton, som kan sættes sammen på en masse forskellige måder. Den kan bruges som å-løb, belægning og trappe, eller rejses op og være blandt andet gyngestativ, klatrestativ og "skov". På den måde kan den udfordre både børnenes fantasi og indbyde til rutsche, klatre- og balancelege.

Pladsen ved Møllevangsskolen i Århus får fem PlayWaves som en del af det nye udeareal.

– Det er svært at forestille sig, også for os, hvad børnene finder på at bruge dem til, når de først står der. Men vi glæder os rigtig meget til at se dem i brug, siger Charlotte Prang.

www.playscapes.dk

■ Lotte Birkmose, BA i medievidenskab og Stud. Cand. IT og Organisationer, Århus Universitet.

Børnenes drømmelegeplads

To klasser på Østerhøjskolen i Måløv har deltaget i hele processen omkring en ny legeplads, der er blevet præcis, som børnene ønskede sig. Naturligvis inden for de rammer, der dikteres af budget, logistik og sikkerhed.

Fotos: Kerstin Bergendal

Af Lissen Jacobsen

Børnene fra Østerhøjskolen havde længe ønsket at få skolens slidte legeplads byttet til en ny, og de havde også taget initiativ til at få gjort noget ved sagen. De havde både skrevet til Ballerups borgmester, skrevet læserbrev til lokalbladet, kigget på andre skolers legepladser, interviewet forældre om sagen, og i det hele taget gjort et stort benarbejde for at skabe interesse for at skaffe penge til en ny legeplads.

Samtidig deltog skolens inspektør, Mette Feldsted, i et uddannelsesforløb, hvor det gjaldt om at definere et projekt inden for børnepolitik. Hendes gruppe arbejdede med børneinddragelse, herunder hvordan man konkret kan inddrage børn i beslutningsprocesser, og hvordan man kan lave en model for det.

Projektet blev formuleret i forbindelse med kurset, men efterfølgende udført i praksis på Østerhøjskolen. For i foråret 2004 bevilgede byrådet i Ballerup midlerne til at skabe en ny legeplads, hvor børnenes kvalitetsparametre skulle inddrages. I Ballerup kommune har man i mange år arbejdet bevidst med at prioritere børns hverdagsrum og også, bl.a. via en børnekunsthøj og et atelier, introduceret børneborgerne for udøvende kunst. Nu skulle de ikke blot sætte spredte fingeraftryk, men rent faktisk være med i hele processen – fra start til slut: Høringsrunder, interviews, workshops, udarbejdelse og udstilling af deres egne modeller og til sidst deltagelse i selve udbudsrunder, hvor de 10-12 årige børn indgik som ligeværdige beslutningsspartnere ved licitationen.

– Det er virkelig lykkedes Danske Legepladser A/S at følge og realisere de modeller, som børnene har lavet, og jeg synes, at legepladsen er anderledes end andre. Her er bl.a. hængekøjer, en

tovbane og rigtig meget fysisk udfoldelse med ting, der hænger godt sammen, og en klatreborg med helt andre udformninger, end man plejer at se. Alting er helt tro mod modellerne, mener Mette Feldsted.

Mange opgaver

Da pengene var blevet bevilget, fik

Mette Feldsted og børnene hjælp til den kunstneriske proces af billedkunstner Kerstin Bergendal. Hun udformede et projektforslag, der skulle føre til, at børnenes parametre for kvalitet på legepladsen kunne føres ud i livet.

– Kerstin kunne virkelig kommunikere, inspirere, integrere og sætte det hele i scene, siger Mette Feldsted.

Fotos: Kerstin Bergendal

virkeliggjort

Model af legepladsen

Landskabsarkitekt Jonas Schul har fortolket og fastholdt børnenes optik og gjort deres modeller til specifikke kriterier i udbudsmaterialet. Han har i det hele taget været tovholder for alt det tekniske og sikkerhedsmæssige, som børnene naturligt nok ikke havde tænkt på, men har lært undervejs. Til gengæld stod det ikke på forhånd i vejen for fantasiens frie spil.

– Vi har virkelig opdaget, hvor kompliceret det er at lave en legeplads, når man ikke bare køber et færdigt koncept. Der åbnede sig en masse opgaver, som vi intet anede om, men det blev et meget interessant og spændende samarbejde. Og børnene har

været meget dygtige til at forstå, at der også er økonomiske hensyn at tage, og at der nødvendigvis må foretages nogle valg og prioriteringer, siger Mette Feldsted.

Foruden den meget involverede gruppe børn har andre børn også haft lejlighed til at kommentere og komme med gode forslag. Det er sket via udstilling og workshops på Måløv bibliotek, hvor alle lige fra vuggestuer til fritidshjem kunne være med.

Det nye torv

I det udstillingskatalog – der nærmest er en hel bog – som Kerstin Bergendal har udarbejdet til Nikolaj Udstillings-

bygning, hvor de omtalte modeller og mange andre er udstillet, beskriver hun dette og mange andre af sine projekter. På siderne om Østerhøj er nogle af børnenes ønsker citeret, bl.a. dette:

“Et sted at spise og grille. Det er kedeligt at spise selv. Forældrene kunne jo tage aftensmaden med herhen, og så skal der være hængekøjer til de voksne, så de kan ligge der og få sig et hvil og læse avis efter maden”.

Så selv om en legeplads mest er “børnenes plads”, så vil de også gerne, at de voksne synes om at være der. Og dette er en meget vigtig pointe for Kerstin Bergendal:

– I mange forstæder er det blevet sådan, at der ingen torve er. Ingen hyggelige steder at samles omkring. I stedet er der kommet indkøbscentre, og det offentlige rum er reduceret til veje, gangstier, skoleområder – og legepladser! Så for mig er det vigtigt, at legepladsen også appellerer til forældrene og andre voksne og måske kan blive dét torv, som de mangler at kunne mødes omkring.

Legepladsen ved Østerhøj skole åbnede i sommeren 2005 og blev allerede i løbet af de første 14 dage så godt og grundigt brugt, at det er svært at se, at den faktisk er så godt som ny.

– Men det er bare et succeskriterium, siger Kerstin Bergendal.

Hendes bog/udstillingskatalog hedder “Temporary Territories” og kan købes i Nikolajs udstillingsbygning.

Udstillingen fortsætter til 15. januar 2006.

■ Østerhøj Legeplads ved Østerhøj skole i Måløv. 990 m².
Åbnet sommeren 2005.

Skabt af kunstneren Kerstin Bergendal og landskabarkitekt Jonas Schul i tæt samarbejde med en række børn fra Østerhøj skoles 4. og 5. klasser.

Udført af Danske Legepladser A/S i Hundested.

0-14.

Temanummer nr. 2. 2005

Tema: Legepladser – leg og indretning
Abonnement 345 kr. pr. årgang
Pris for et enkelt nummer 98,00 kr.

Man kan noget andet ude end inde

Det er ikke første gang, at det pædagogiske tidsskrift 0-14 udkommer med et temanummer om legepladser. Sidste gang var i 1993. Det viser sig, at der stadig er noget at skrive om, og efterhånden også mange interessante erfaringer rundt omkring i landet.

Temanummeret er en god blanding af eksempler på legepladsindretning, gode legepladser, legepladsdeer samt artikler med pædagogiske overvejelser om legepladsen som pædagogisk rum. Der er også en sjov historisk artikel (oversigtstegning) af en mønsterbørnehave med legeplads og have udarbejdet af Friedrich Fröbel (1782 – 1852) samt et lidt tyndt interview med psykiateren Gideon Slotnik om kvindelige pædagoger på legepladsen.

Interessant er Carsten Jessen's artikel 'Computere til legepladsen'. I artiklen fremsætter han det synspunkt, at legekulturen er blevet fattigere, fordi børn i dag i mindre grad er sammen på tværs i store flokke. Endvidere omtales et forsknings- og udviklingsprojekt 'BodyGames', hvor ideen er at udnytte teknologien til at skabe digitale lege-redskaber. Jensen omtaler blandt andet

to eksempler på fysisk computerleg, som er under udvikling.

Det er temanummerets mål at give inspiration til, hvad det er, man kan ude. Både i form af forslag til indretning af legepladsen, og hvad den kan bruges til. Det må man sige bliver opfyldt med dette indholdsrige nummer.

Hvis man skulle komme med en indvendig mod temanummeret, så sidder man og savner nogle eksempler på indretning af mindre, bynære legepladser. Der findes mange daginstitutioner og SFO'er, som har meget lidt plads at gøre godt med. Hvordan kan disse legepladser blive mere attraktive? Det kunne blive et passende tema, når '0-14 år' igen sætter fokus på legepladsen som pædagogisk rum.

Pas på nerverne

Instruktion René Bo Hansen. 58 min.
Filmen distribueres på DVD af Det Danske Filminstitut, www.dfi.dk

Om livet på en bemanded legeplads

Det er ikke hver dag, man ser en film, som handler om livet på en legeplads. Sidst der blev lavet en film om legepladser er efter anmelderens orientering helt tilbage til 1984, hvor DLS udgav en film om byggelegepladser med titlen 'Børns ret til at lege'.

Med denne nye film fortælles en historie om noget af det liv og den pædagogik, der kendetegner én af Køben-

havns 27 bemandede legepladser. Vi følger i filmen Niels Bay, som er mangeårig, daglig leder af Degnestavnen i Nordvestkvarteret. I filmen får vi et indblik i hans arbejde med at opdrage på de drenge, som kommer på legepladsen. Vi oplever i filmen, hvordan Niels forholder sig til deres daglige tilværelse, og hvilke pædagogiske virkemidler han bruger overfor disse drenge. Hans pædagogiske metode er – i den korte version – at engagere drengene i de ting, han selv er optaget af som menneske. Og det virker!

Han lærer dem om kongerækken (lektielæsning), tager dem med på kunstmuseum og ikke mindst arrangerer han daglige fodboldkampe, hvor alle mål, målscoringer, social opførsel osv. minutøst bliver noteret ned. Nogle vil måske mene, at hans 'idræts-pædagogik' er lige lovlig konkurrencefikseret, men når det hele lægges sammen og trækkes fra, så vil langt de fleste drenge opleve, at de har vundet. Ikke pokaler, men det at tilhøre et socialt fællesskab og at kende en voksen, der tager dem alvorligt på en kærlig, men bestemt måde.

Det er en vidunderlig film med mange pragtfulde klip af det engagement, der lyser ud af Niels og drengene. At filmen så samtidig belyser et legepladsfænomen, hvis betydningsfulde rolle og funktion i storbyen København er overset, er kun med til at gøre filmen endnu mere interessant.

Invitation til seminar

Eventyrlige udemiljøer

- Hvordan skaber vi uderum, der taler til børns fysiske, alsidige og kreative udfoldelse?

Den 02. marts på Scandic Roskilde eller:

Den 06. marts på Scandic Bygholm Park

Indlæg ved:

Peter Borup Jacobsen, skoleleder &, **Annette Stilling Andersen**, lærer Blenstrup Skole.

Per Kølle, ceo and inventor, idrætskonsulent, Ballerup Kommune. **Michael Nielbo**, SFO-leder, & **Ulla Mulvad**, skoleleder, Kalvehaveskole.

- Uderum til undervisning og leg – skabt i mytologiske former
- Hvordan får vi den fysiske aktivitet ind børnenes udemiljøer?
- De mange intelligenser i uderummet

Læs mere på www.seminarer.dk
 eller ring på 66 15 90 43

Seminarer.dk
 i Amter & Kommuner

Kontingent 2006

Kontingent til Dansk Legeplads Selskab i 2006:

Personlige medlemmer betaler 180 kr. Institutioner, skoler, uddannelsessteder, foreninger, kommuner, virksomheder m.v. betaler 450 kr. Studerende betaler 90 kr. Alle medlemmer modtager *Legepladsen* fire gange om året.

Abonnement 2006

Er du ikke medlem af foreningen, men abonnerer på *Legepladsen*, koster et abonnement 200 kr. for de fire planlagte numre i 2006.

Betaling af kontingent/abonnementsafgift

Kontingent/abonnementsafgift bedes senest 10/02-2006 indbetalt på Dansk Legeplads Selskabs konto i BG-Bank: Reg.nr. 1551
Konto nr. 414 0060
Dansk Legeplads Selskab
Klerkegade 10 B
1308 København K.

Husk at oplyse navn og medlemsnummer – så ved vi, at det er dig, der har betalt. Det navn, vi har registreret dig

under, og dit medlemsnummer fremgår af det brev, du har modtaget sammen med dette blad. Eventuelle ændringer bedes meddelt foreningen.

Elektronisk fakturering

Vigtigt! Hvis du skal have en elektronisk faktura, har vi brug for dit EAN-nummer. Nogle få medlemmer har allerede meddelt os deres EAN-nummer, men sekretariatet mangler desværre oplysninger fra langt de fleste af de medlemmer, som vi formoder skal have en elektronisk faktura.

Send derfor under alle omstændigheder hurtigst muligt en e-mail med navn, medlemsnummer og EAN-nummer til legepladsen@mail.dk. Så vil du i løbet af kort tid modtage en faktura vedrørende kontingent/abonnement for 2006.

■ Hvis du har spørgsmål vedrørende medlemskab eller kontingent/abonnementsafgift, kan du nemmest komme i kontakt med os ved at sende en e-mail til legepladsen@mail.dk.

Du kan også ringe til os onsdag kl. 9–11 på tel. 20 20 63 70 eller lægge en besked på foreningens telefonsvarer.

Lejre-kursus 2006

– ‘Simple living’ i praksis

■ Dansk Legeplads Selskab udbyder i 2006 Lejre-kurset, som er for alle, der har lyst til at fordybe sig og dygtiggøre sig inden for temaerne luft, ild, jord og vand. Kurset er i Kristi Himmelfartsferien i dagene 25.-28. maj 2006 og foregår på Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter i Lejre. Emnerne er stenaldertid, jordovne, smedning, vikingeliv, pilefletning, filtning og enkle teknikker omkring bålet. Det endelige program foreligger ultimo januar og vil kunne ses på www.dansklegepladsselskab.dk

Kontaktpersoner: Lisbeth Kristensen tlf. 22 77 23 34 e-mail: munk-o@worldonline.dk og Verner Storm tlf. 86 21 44 92 e-mail: lvstorm@mail.dk

Dansk Legeplads Selskabs generalforsamling 2006

Dato: Onsdag den 31. maj

Sted: Randers Naturskole, Gudenåvej 20, 8900 Randers

Se: www.randersnaturskole.dk – Klokkeslet og program følger.

Alle medlemmer er velkomne! – Sæt X i kalenderen!

DANSK LEGEPLADS SELSKAB

Klerkegade 10B,
1308 København K.

Tlf. 20 20 63 70

Giro nr. 4 14 00 60

E-mail: legepladsen@mail.dk

www.dansklegepladsselskab.dk

TELEFONTID

Onsdage kl. 9–11

Beskeder og bestillinger kan indtales på telefonsvareren i løbet af ugen.

BESTYRELSE

Formand:

Helle Nebelong

Næstformand:

Carsten Frederiksen

Bestyrelsesmedlemmer:

Marianne Mortensen

Vibeke Aagaard Glud

Christina Bak

Susse Mohr Markmann

Henny Green

Bestyrelsessuppleanter:

Frank Simonsen

Ida Vestergaard

Kasserer:

Henny Green

SEKRETARIAT

Klaus Nedergaard

MEDLEMSKAB:

Personligt medlemskab:

180 kr. årligt

Institutioner o.lign.:

450 kr. årligt

Studerende:

90 kr. årligt

Abonnement på *Legepladsen* for ikke-medlemmer: 200 kr. for fire nr.

Henvendelse vedr. medlemskab til Dansk Legeplads Selskab

IPA, DANMARK

Kontakt Dansk Legeplads Selskab:
legepladsen@mail.dk

Der er mange grunde til at falde for SKANFALL®

Faldsikring

Let at rengøre med vand.

Slidstærkt uden fuger eller samlinger, der kan samle skidt eller forskyde sig.

Fås i 18 forskellige farver og 4 tykkelser til 4 faldhøjder. Udstøbes på stedet.

Med SKANFALL® faldunderlag falder børnene lidt blødere.

Hygiejnisk - og uden risiko for skjulte glasskår, sprøjter eller katteefterladenskaber.

Giver mulighed for at lege med farver, mønstre og 3D-effekt.

Certificeret af Teknologisk Institut

Børn leger. Og børn falder. Og falder igen. Det er næsten en naturlov. Men med SKANFALL® faldunderlag falder de lidt blødere. Sportsbyg A/S er specialister i at gøre legepladser sjovere og mere sikre med støbte kunststofbelægninger. Det farverige faldunderlag appellerer til fantasi og kreativitet og er mere praktisk og hygiejnisk end f.eks. sand og bark. Investeringen er i første omgang lidt større end med traditionelt faldunderlag, men fordelene er tilsvarende mange. Kontakt os på tlf. 4632 1701 for yderligere oplysninger og en uforpligtende snak eller besøg www.sportsbyg.dk

Sportsbyg A/S har siden 1976 udført idrætsanlæg over hele landet. Vi udfører uden- og indendørs sportsbelægninger med kunststof, kunstgræs, linoleum og parket. Endvidere anlægger vi Multibaner og udstøber faldunderlag på legepladser.

Sportsbyg A/S ■ Københavnsvej 26 A ■ DK-4000 Roskilde ■ Tlf. 4632 1701 ■ sport@sportsbyg.dk ■ www.sportsbyg.dk